

Nr 74.

Av herr **Julin**, *angående tillgodoräknande av viss tjänstetid för expeditionsvakten i sjöförsvarets kommandoexpedition G. W. Breed.*

Expeditionsvakten i sjöförsvarets kommandoexpedition G. W. Breed anställdes år 1907 såsom skeppsgosse och innehade sedan oavbruten anställning vid flottan till den 30 juni 1923, då han på egen begäran erhöll avsked såsom underofficer av 3:e graden för att den 1 juli samma år tillträda nu innehavande expeditionsvaktsbefattning, varvid han placerades i lägsta löneklassen för expeditionsvakt.

Under sin tjänst vid flottan har Breed genomgått stadgade skeppsgosse-, rekryt-, korprals- och underofficersskolor samt sedan den 31 oktober 1912 tjänstgjort i underbefälsställning såsom korpral, underofficerskorpral och underofficer av 3:e graden.

De fordringar, som ställas på den militära befattningshavaren, torde redan i korpralsgraden, med hänsyn till hans befälsställning och det ansvar denna medför, kunna anses fullt likvärdiga med vad som i allmänhet kräves av en expeditionsvakt. Vad åter arten av tjänsten beträffar, torde ävenledes redan i korpralsgraden den militära befattningshavarens tjänst, oavsett det rent militära, kunna likställas med de åligganden, som i allmänhet utföras av expeditionsvakt, t. ex. under kommendering till expeditionstjänst, vakttjänst o. d. Vad beträffar tjänsten i underofficerskorprals och underofficers av 3:e graden tjänstebefattningar — båda underofficerstjänst — torde den vara till art och värde lika och mervärdig den tjänst, som bestrides av expeditionsvakt.

Vad expeditionsvakten Breed beträffar, torde de skolor han genomgått, den tjänstgöring å olika militära expeditioner (t. o. m. i egenskap av underofficer å sjöförsvarets kommandoexpedition) han innehaft samt den långa tjänstetiden hava förskaffat honom en grundlig kännedom om organisations- och expeditionsförhållanden vid det vapen, å vars överstyrelse han nu innehar civilanställning. Det måste således anses, att hans föregående tjänst är av synnerligen stort värde för hans nuvarande befattning. För det fall, att han från anställning såsom expeditionsvakt vid ett civilt ämbetsverk, ja t. o. m. från en likartad befattning utom statens tjänst transporterats till eller vunnit anställning i nuvarande befattning, torde han jämlikt S. F. S. nr 451/21, 13 §, 367/22, 11 och 12 §§, fått tillgodoräkna sin föregående tjänstetid eller del där-

av, ehuru den praktik, han under denna tjänst vunnit, icke tillnärmelsevis torde i samma grad som den föregående militärtjänsten i detta fall kunnat utnyttjas. I detta sammanhang kan också anföras, att viss personal vid kommunikationsverken för uppflyttning i löneklass äger att tillgodoräkna föregående militärtjänst.

Med åberopande av dessa omständigheter har Breed i två särskilda skrivelser till konungen anhållit att för placering i löneklass få såsom tjänstetid tillgodoräkna sig sin militäranställning vid flottan. Å den senare av dessa skrivelser antecknade chefen för sjöförsvarets kommandoexpedition följande utlåtande:

”Överlämnas till Konungen med tillkännagivande, att expeditionsvakten Breed jämlikt gällande instruktion för tjänsten inom sjöförsvarets kommandoexpedition biträder kommandoexpeditionens registrator med förandet av diari-er och register, expediering av samtliga utgående skrivelser och remisser, orderskrivning m. m., allt göromål för vars utförande hans föregående anställning vid flottan är av synnerligt stort värde, varför och med hänsyn till det sätt, på vilket dessa åligganden av honom utföras, den gjorda framställningen i underdånighet tillstyrkes.

Stockholm den 11 maj 1925.

Harald Åkermark.”

Över den förra av Breeds ansökningar avgåvo statskontoret och allmänna civilförvaltningens lönenämnd den 11 januari resp. den 28 februari 1924 bifogade utlåtanden. Medan statskontoret förordade ärendets hänskjutande till riksdagen, ansåg lönenämnden, att ansökningen kunde tillmötesgå genom tillämpning av redan träffade avlöningsbestämmelser. Kungl. Maj:t lämnade enligt beslut den 20 mars och den 22 maj 1925 Breeds ansökningar utan bifall.

Härav synes framgå, att Kungl. Maj:t funnit den av lönenämnden förordade vägen oframkomlig. Återstår alltså den av statskontoret anvisade. Då ett tillgodoräknande av Breeds föregående tjänstetid vid flottan synes mig överensstämma såväl med syftet beträffande bestämmelser om tillgodoräknande av föregående tjänstetid som med vad rättvisa och billighet kräva, vågar jag hänskjuta ärendet till riksdagens prövning och får vördsamt hemställa,

att riksdagen ville medgiva, att expeditionsvakten i sjöförsvarets kommandoexpedition G. W. Breed, måtte för bestämmande av begynnelselönen och sedermera för uppflyttning i löneklass tillgodoräknas en tid av 11 år och sex månader av förut innehavd militäranställning, samt att den avlöningsförhöjning, varav han sålunda skulle komma i åtnjutande, måtte till honom utgå retroaktivt, räknat från den 1 juli 1923.

Stockholm den 21 januari 1926.

Teodor Julin.

Avskrift.

STATSKONTORET

angående ifrågasatt uppflyttning i löne-
klass för expeditionsvakten G. W. Breed.

Underdånigt utlåtande.

Sökanden, som den 31 december 1918 utnämnts till underofficer av tredje graden vid flottan, har från och med den 1 juli 1923 från nämnda beställning erhållit transport till befattning såsom expeditionsvakt i sjöförsvarets kommandoexpedition. I egenskap av underofficer av tredje graden var han den 30 juni 1923 placerad i 3:e löneklassen av 1:a lönegraden å den för underofficerare enligt avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) gällande löneplanen; och hade han vid denna tidpunkt tillhört ifrågavarande löneklass i 2 år och sex månader. Sökanden har nu gjort framställning om att av sin tjänstgöringstid vid flottan för avlönings förhöjning såsom expeditionsvakt få med stöd av 11 § i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement m. fl. den 22 juni 1921 (nr 451) tillgodoräkna sig 10 år och 8 månader, eller den tid han tjänstgjort vid flottan såsom korpral, underofficerskorpral och underofficer av tredje graden.

Tillgodoräkning enligt 11 § i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451), sådan denna § numera lyder enligt nådiga kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 367), kan endast ifrågakomma i avseende å tid, varunder antingen icke-ordinarie anställning i statens tjänst innehafts eller ock visst arbete utom statens tjänst utförts. Då sökanden emellertid före sin utnämning till expeditionsvakt innehafte ordinarie statstjänst, läser nämnda § icke kunna i förevarande fall vinna tillämpning. Då vidare sökandens utnämning till ordinarie expeditionsvakt icke kan — med hänsyn till att han såsom expeditionsvakt kommer att åtnjuta en i stort sett lägre avlöning än såsom underofficer av tredje graden — anses innebära en befordran till befattning i högre lönegrad, läser ej heller 12 §, 1 mom. i avlöningsreglementet kunna beträffande sökanden komma till användning.

I 12 §, 2 mom. stadgas visserligen att tjänsteman, som efter egen ansökning förflyttas från tjänst inom högre till tjänst inom lägre lönegrad, skall åtnjuta lön enligt den lönegrad, han vid förflyttningen tillhörde; dock finge lönen därvid icke i något fall utgå enligt högre löneklass än den högsta för den lägre tjänsten gällande. Då det emellertid i förevarande fall är fråga om befattningar, hänförliga till löneplaner, som icke uppgjorts efter ensartade grunder, synes det knappast kunna ifrågasättas att här tillämpa detta stadgande. En följd härav skulle exempelvis bliva, att sökanden skulle komma att uppbära lön såsom expeditionsvakt efter en löneklass, som icke återfinnes å den för sådan befattningshavare gällande löneplanen.

Såvitt statskontoret kan finna saknas i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) sådant detsamma numera lyder, någon föreskrift, som skulle kunna föranleda, att sökanden vid sitt tillträde till befattningen såsom expeditionsvakt placeras i högre löneklass än den lägsta inom 1:a lönegraden å löneplanens avdelning B, i vilken lönegrad expeditionsvakt är placerad. Emellertid synes det statskontoret skäligt, att åtminstone sådana avlöningsförmåner beredas sökanden såsom expeditionsvakt att han icke genom transporten till

sistnämnda befattning erhåller en i förhållande till hans förutvarande löneförmåner betydande avlöningsminskning. För att undvika detta lärer sökanden böra vid tillträdet av befattningen såsom expeditionsvakt erhålla lön enligt 3:e löneklassen i 1:a lönegraden enligt löneplan B i avlöningsreglementet den 22 juni 1921, d. v. s. i stort sett samma placering i lönehänseende, som han innehade såsom underofficer av tredje graden vid flottan. Vid hans framtida uppflyttning i löneklass såsom expeditionsvakt synes böra så anses, som om han vid utnämningen till expeditionsvakt i 2 år och sex månader tillhört 3:e löneklassen. Den löneställning, som statskontoret sålunda anser skäligen böra tillkomma sökanden, lärer emellertid Eders Kungl. Maj:t anse sig icke utan riksdagens medgivande böra tilldela honom.

På grund av vad sålunda anförts, får statskontoret i underdånighet hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva, att expeditionsvakten i sjöförsvarets kommandoexpedition G. W. Breed må från tillträdet den 1 juli 1923 av nämnda befattning åtnjuta avlöning i 3:e löneklassen med rätt att för vidare uppflyttning i högre löneklass räkna sig tillgodo en tid av 2 år, 6 månader i 3:e löneklassen.

I handläggningen av detta ärende hava, förutom undertecknad, deltagit statskommissarierna frih. Leijonhufvud och Thorstenson samt t. f. statskommissarien Bäckström.

Stockholm den 11 januari 1924.

Underdånigst
SÖDERMARK.

Carl H. Tottie.

Carl Beyron.

Rätt avskrivet intygas:

Carl Eklund.

Avskrift.

Underdånigt utlåtande.

Därest en ordinarie befattnings- eller beställningshavare vid nyreglerat verk efter egen ansökning övergår till ordinarie befattning vid annat verk, beträffande vilket det nya lönesystemet likaledes vunnit tillämpning, lärer någon löneteknisk svårighet i fråga om vederbörandes placering i löneklass i den nya tjänsten icke uppstå, under förutsättning att de vid respektive verk gällande löneplanerna äro likformigt konstruerade med gemensamma löneklasser inom de delar av vardera löneplanen, som i det särskilda fallet kunna komma i betraktande.

Vid dylik övergång till tjänst, beträffande vilken avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) är tillämpligt, torde sålunda, då fråga är om befordran till tjänst inom högre lönegrad, vederbörandes placering i löneklass utan vidare böra ske i enlighet med bestämmelserna i 12 §, 1 mom., av berörda reglemente, sådant nämnda författningsrum lyder enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 367); är åter fråga om transport till med den förra tjänsten jämställd eller jämförlig sådan, lärer någon rubbning icke böra ske i den löneställning, som vederbörande före förflyttningen innehade. Gäller det vidare förflyttning från tjänst inom högre

till tjänst inom lägre lönegrad, lärar 2 mom. av nyssberörda 12 § i avlöningsreglementet böra komma till användning (jämför 8 §, 2 mom. i avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) för officerare och underofficerare m. fl.).

Finnas däremot icke gemensamma löneklasser inom berörda delar av de olika löneplanerna, kan frågan om befattningshavarens löneställning efter övergången, såväl då det gäller befordran till högre tjänst, som då fråga är om övergång till jämförlig befattning eller nedflyttning till lägre sådan, komma att ställa sig mera tvivelaktig.

Beträffande de beställningshavare, som avses i avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen, gäller i fråga om övergång från en av de i reglementet intagna löneplanerna till annan sådan, enligt 10 §, 1 mom., av sagda reglemente, att därest den lön, varav beställningshavare vid övergång från beställning, hörande till en av de under 5 § intagna löneplanerna, till beställning inom annan löneplan skulle komma i åtnjutande, understiger den, han vid övergången innehade, sistnämnda lön skall till honom utgå, intill dess han på grund av befordran eller uppflyttning till högre löneklass kommer i åtnjutande av motsvarande eller högre lön.

Någon liknande bestämmelse förefinnes icke för det fall, att, såsom i nu förevarande ärende är händelsen, övergång ägt rum från en beställning, å vilken avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) är tillämpligt, till befattning, för vilken gälla föreskrifterna i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451), eller omvänt. Dylik övergång torde ej ofta förekomma, och särskilt torde det kunna anses ovanligt, att en ordinarie beställningshavare vid armén eller marinen — såsom härvidlag sökanden — övergår till en befattning inom den allmänna civilförvaltningen, vilken, åtminstone vad vissa löneklasser, däribland slutlönen beträffar, står på en lägre lönenivå än den tidigare av honom innehavda beställningen.

I detta sammanhang torde kunna erinras, hurusom Kungl. Maj:t i en del fall — bl. a. genom beslut den 10 mars 1922 i anledning av ansökning av landskontoristen A. F. Lindqvist att för erhållande av ålderstillägg tillgodoräkna viss tjänstetid — funnit framställningar om rätt att, för erhållande av ålderstillägg i oreglerade civila befattningar, tillgodoräkna tid varunder vederbörande innehaft militär anställning, icke kunna bifallas.

Vad angår sökanden i förevarande ärende, expeditionsvakten G. W. Breed, vill det emellertid synas allmänna civilförvaltningens lönenämnd, som om, vid dennes placering i löneklass inom 1:a lönegraden för manliga tjänstemän enligt avlöningsreglementet den 22 juni 1921, hänsyn skäligen borde tagas till den löneställning, han före övergången innehaft såsom ordinarie beställningshavare inom 1:a lönegraden för underofficerare m. fl. enligt avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388). Detta torde, enligt lönenämndens mening, kunna ske utan att frågan om sökandens placering i löneklass såsom expeditionsvakt, på sätt statskontoret i sitt yttrande i ärendet den 11 januari 1924 ifrågasatt, behöver underställas riksdagens prövning. Lönenämnden vill sålunda för sin del ifrågasätta, huruvida icke ovan omförmälda bestämmelser i 12 §, 2 mom. i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) resp. 8 §, 2 mom. i avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) i detta fall må kunna tillämpas på följande sätt.

Enligt vad i handlingarna uppgives, var sökanden, innan han från och med den 1 juli 1923 övergick till av honom nu innehaft expeditionsvaktsbefattning, såsom underofficer av 3:e graden vid marinen placerad i 3:e löneklassen enligt den för underofficerare m. fl. gällande löneplanen, med beräkning, att denna

löneklass av honom tillträts den 1 januari 1921. Någon lön, motsvarande nämnda löneklass — å G-ort 2,892 kronor — förekommer icke enligt avlösningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för sökandens nuvarande befattning, i vilken lönen, likaledes å G-ort, utgör enligt 3:e löneklassen 2,832 kronor och enligt 4:e löneklassen 2,988 kronor. Sökanden torde därför böra, efter utnämningen till expeditionsvakt, kvarstå i den löneställning, han tidigare innehade, intill dess han under sammanlagt tre år må beräknas hava uppburit lön med ovan angivna belopp av 2,892 kronor, d. v. s. till utgången av år 1923. I den lönegrad, sökanden tidigare innehade såsom underofficer, skulle han med 1924 års ingång hava uppflyttats till 4:e löneklassen och sålunda kommit i åtnjutande av lön till belopp av 3,204 kronor; på grund av nyss åberopade stadganden i respektive avlösningsreglementen torde emellertid i förevarande fall beloppet böra begränsas till 3,144 kronor, motsvarande högsta löneklassen för expeditionsvakt (lönegraden B 1).

I enlighet härmed läser sökanden böra tillerkännas rätt att, räknat från och med den 1 januari 1924, såsom expeditionsvakt komma i åtnjutande av lön enligt den uti avlösningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för manliga tjänstemän fastställda 5:e löneklassen, utgörande å G-ort 3,144 kronor.

I avgörandet av detta ärende hava deltagit undertecknad lönenämndens ordförande samt ledamöterna Dahlqvist, Koersner, N. A. Nilsson, P. Nilsson och Sidenbladh.

Underdånigst

A. E. M. ERICSSON.

Gudmund Silfverstolpe.

Stockholm den 28 februari 1924.

Rätt avskrivet intygas

Carl Eklund.